

سرآغازی کوچک برای کاری بزرگ!

شانه بلورین برای برگزیدگان قالی بافی ایران

● دکتر حسن سعیدی

سردبیر مجله دنیای فرش

شهرستان علوم انسانی و معارف فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

گزینش بهترین های قالی بافی ایران کامل نیست و نیاز به بررسی های بیشتری دارد تا در نهایت برنامه ای کامل تنظیم شود. این هیئت طی اطلاعیه ای که اول شهریور ماه منتشر شد، اعلام کرد: از آن جا که به علت کمبود وقت و عدم وجود امکانات لازم امسال اجازه سردبیر مجله دنیای فرش و دبیر اجرایی جشنواره «شانه بلورین»

برنامه ریزی کامل و دقیق برای برگزاری شایسته نخستین دوره جشنواره «شانه بلورین» را در اختیار دبیرخانه اجرایی این جشنواره قرار نداده است. ضمن قدردانی از همه هنرمندانی که برای حضور در رقابت های گزینش بهترین های قالی بافی ایران (شانه بلورین ۱۳۷۹) اعلام آمادگی کرده بودند و سپاس از همه سازمان ها، موسسات و افرادی که همکاری در این زمینه را پذیرفته بودند، هیئت داوران در آخرین نشست خود تصمیم گرفت که اعطای جایزه تندیس شانه بلورین به هنرمندان ارزنده و دست اندرکاران

مورد فرش دستباف ایران، دکتر علی حصوری عضو کانون بین المللی کارشناسان فرش مشرق زمین (ایکوک)، آقای ابراهیم حسینجانی بنیانگذار انجمن دوستداران فرش دستباف ایران، آقای علی میرزازاده عضو هیئت مدیره اتحادیه واردکنندگان فرش ایران در آلمان، آقای رضی میری عضو هیئت مدیره اتحادیه صادرکنندگان فرش دستباف ایران و دکتر حسن سعیدی مدیر مسؤول و سردبیر مجله دنیای فرش که دبیر جشنواره هم بود. خانم لیلا دادگر رئیس موزه فرش ایران و آقای سیاوش آزادی رئیس اتحادیه کارشناسان فرش دستباف در آلمان و نایب رئیس «ایکوک» نیز از جمله اعضای هیئت داوران بودند که نتوانستند در تصمیم گیری ها حضور داشته باشند.

هیئت داوران در نشستی که اواخر مردادماه داشت، به این نتیجه رسید که دستور کار اعلام شده برای جشنواره

در یکی از نشست ها و صحبت بر سر جشنواره سینمایی فجر بود که اندیشه برپایی جشنواره ای شبیه به آن برای قالی بافی ایران شکل گرفت و امسال به مرحله عمل درآمد. نام تندیس جشنواره را هم به تقلید از «سیمرغ بلورین»، «شانه بلورین» گذاشتیم که طراحی آن را مزگان شجریان دختر هنرمند استاد محمدرضا شجریان به انجام رساند. آئین نامه اجرایی جشنواره نیز آماده شد و در آخرین شماره دنیای فرش به چاپ رسید. قرار بود یک هیئت داوران مرکب از ۹ نفر از صاحب نظران و کارشناسان نامدار فرش، بهترین های قالی بافی ایران را در زمینه های گوناگون از جمله بهترین طراحی، رنگرزی، بافت، کیفیت تولید، بهترین فرش به مفهوم مطلق و جایزه ویژه برای قدردانی از یک پیشکسوت انتخاب کرده و طی مراسمی در جریان نهمین نمایشگاه جهانی فرش دستباف ایران به مردم معرفی کنند.

هیئت داوران مرکب بود از خانم مهندس شیرین صوراسرافیل پژوهشگر و مولف بیش از ده جلد کتاب در

شایسته هنر و صنعت قالی‌بافی ایران را پس از برنامه‌ریزی‌های لازم از سال آینده به انجام برساند و امسال به قدردانی از چند چهره شاخص و پیشکسوت قالی‌بافی ایران به عنوان نمایندگان همه هنرمندان و دست‌اندرکاران قالی‌بافی ایران بسنده کند.

چهره‌های قدیمی و هنرمندان پیشکسوتی که برای دریافت لوح سپاس مزین به نشانه «شانه بلورین» انتخاب شدند، عبارت بودند از: استاد احمد عماد (متولد ۱۲۸۷) از تبریز، استاد عباسعلی اعلاباف (متولد ۱۲۹۶) از تبریز، استاد محمدصادق صیرفیان (متولد ۱۳۰۱) از اصفهان، استاد کاظم ششکلانی (متولد ۱۳۰۱) از مشهد و استاد آقاگل میرمهدی (متولد ۱۳۱۱) از قم که هر یک بیش از ۵۰ تا ۷۵ سال کار خلاق در زمینه تولید فرش‌های ارزشمند و هنری را پشت سر گذاشته و آثار بدیع و باارزشی به دنیای قالی‌بافی تقدیم کرده‌اند.

مراسم پایانی جشنواره «شانه بلورین ۷۹» بعد از ظهر روز یکشنبه ۶ شهریور ماه در سالن کنفرانس مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی با حضور تعدادی از مسئولین و دست‌اندرکاران و هنرمندان برگزار شد. پس از گزارش هیئت اجرایی و جلسه پرسش و پاسخ با حضار نظر هیئت‌داوران در مورد گزینش پنج چهره شاخص و پیشکسوت قالی‌بافی ایران قرائت شد و این استادان لوح سپاس و جایزه ویژه‌ای را که از سوی اتحادیه صادرکنندگان فرش ایران تهیه شده بود، از دکتر عطاءالله مهاجرانی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی دریافت کردند.

دکتر مهاجرانی در این مراسم با یادآوری اهمیت و ارزش فرهنگی، تاریخی و هنری فرش دستباف ایران به ارزش‌های اقتصادی آن اشاره کرد و یادآور شد که قالی‌بافی ما با حفظ ارزش‌های هنری و هویت تاریخی و فرهنگی خود باید با نیازهای بازارهای بین‌المللی هماهنگ شود تا بتواند جایگاه خود را در این بازارها حفظ کند. وزیر فرهنگ در مورد جشنواره «شانه بلورین» با ستایش از اندیشه برگزاری چنین جشنواره‌ای، یادآوری کرد که هر کار بزرگ ابتدا از جایگاه کوچکی آغاز می‌شود و اظهار امیدواری نمود که این جشنواره هر سال وسیع‌تر و پربارتر از سال پیش برگزار شود و چهره‌های برتر قالی‌بافی ایران را به دنیا معرفی کند.

«شانه بلورین ۷۹» در چنین حال و هوایی به پایان رسید. قالی‌بافی ایران برای اینکه خود را بازشناسد، متحول شود و راه راست را از ناراست بازشناسد، نیازمند چنین جشنواره‌ای رقابتی است. همان کاری که «سیمرغ» بلورین با سینمای ما کرد؛ «شانه بلورین» می‌تواند با قالی‌بافی ما به انجام برساند به شرطی که همه دست‌اندرکاران و علاقمندان به یاری آن بشتابند. متأسفانه در مراسم پایانی، نمایندگان هیچ یک از رسانه‌های همگانی اعم از مطبوعات و صدا و سیما - حضور نداشتند و جای این سؤال باقی می‌ماند که چگونه ممکن است جشنواره‌ای که مربوط به یکی از باارزش‌ترین و قدیمی‌ترین هنرهای ایرانی است و از سوی دیگر صنعتی است که نزدیک به یک ششم جمعیت کشور ما از طریق آن امرار معاش می‌کنند، از بذل توجه رسانه‌ها بی‌نصیب باشد.

پژوهش‌های علمی و مطالعات تاریخی
بر قالی‌بافی جامع علوم انسانی